

— **Kranjski dež.** zbor je sklican na dan 18. t. m. na kratko zasedanje. Na dnevni red pride pred vsem zakon zaradi izboljšanj kmečkih posestev. V tem izboljšanju pa je zadržano tudi zgradba cest, naprava vodovodov, obnovitev vinogradov itd. Za ta dela se bo najelo deželno posojilo v znesku 10 milijonov. Velika razlika je med kranjsko in štajersko deželno vlado: tam najemajo milijonska posojila za kmečke potrebe, pri nas pa za uradnike in liberalne učitelje. Na kranjskem vladajo katoliški Slovenci, pri nas pa liberalni Nemci in nemškutarji.

— **Italija** se neprestano pripravlja na vojsko proti Avstriji. Vsak teden prihajajo nove vesti o italijanskih vojaških odredbah na meji. Italijanski list *Messaggero* poroča, da so postavili v trdnjave okoli Benetk nove topove, ki so baje tako veliki, da nima avstrijska, ne kaka druga država enakih. Pač ni čudo, ako tudi Avstrija ne drži križem svojih rok. Vedno več vojaštva se razpostavlja ob italijanski meji. Mi nimamo sovraženih namenov proti Italiji, ampak ona nam hoče ugrabiti naše laške kraje.

Strašna kuga.

Očividci nam podajajo pretresljive slike o žetvah črne kuge v Aziji. Že ko se peljaš v Fudsiadsin, pripoveduje nek popotnik, zapaziš vsepovsodi smrt, strašno in neusmiljeno razsajajočo ženo smrt. Zraven ceeste leži truplo na kugi umrlega Kitajca. Trde roke so iztegnjene, oči odprte. Komaj petdeset korakov, in zopet mrlič. Konj se ustraši in skoči v stran. Na ustnicah mrliča je videti kri, znamenje, da je umrl šele pred kako uro. Ko se pride v mesto Fudsiadsin, naletiš na gručo Kitajcev pred borno kočjo, med njimi tudi zdravniški pomočniki v rumeni obleki. V kočji so ponoči umrli trije Kitajci. Sedaj so prišli, da jih naložijo na voz in odpeljejo. Roka enega mrliča je padla na kolo, ki mu jo je hreščeče zdrobilo, ko se je začel voz pomikati.

Na oglu ulice sedi Kitajec, ki na čuden način maha z rokami. Iz ustnic mu kaplja kri. Nagne se na stran, se vleže — in pričakuje v najbližjem času črne smrti. Strašno pri črni kugi je to, da človek skoro do zadnjega trenutka ne ve, ali je zdrav ali bolan. Zato pa Kitajci v svoji paganski neusmiljenosti takoj našene svoje iz koč na ulico, kakor hitro začnejo pokasljavati. Potikajo se po ulicah, bljujejo na tla ter pri tem s strahom in grozo opazujejo, če prihaja že tudi kri. Kakor hitro so sline pomešane s krvjo, tedaj je gotovo, da se bližajo zadnji trenotki. Vržejo se na tla in tilo, mirno ter udano umirajo.

Vsa nežna človeška čustva zaduši kuga, kjerkoli se pokaže. Če je začel oče sumljivo kašljati, nagne ga sin na ulico in ga prepusti svojili usodi. Zdravniki in njih pomočniki gredo vsak dan od hiše do hiše ter trkajo na vrata. Če se nihče ne oglasi, je znamenje, da je pobrala kuga ponoči vse prebivalce. Posebnega pokopališča za okužene ni nikjer. Trupla se položijo v rakve, ki so zbite iz drobnih desk, in rakve se za silo pokrijejo z zemljo. Ponoči prihajajo na mirnodvor ubogi Kitajci, ki dregetajo od mraza, odkopljejo mrliča, jim slečejo obleko ter pokrijejo z njo svoje napol zmrzle ude. Deske pa se pokurijo ali poprodajo.

Kuga se širi vedno bolj proti Evropi. Najnovejša poročila pravijo, da se je pojavila že na evropski ruski meji. Glavar okraja je ukazal, da se meja z vojaštvom zapre. Drugi kaže trdijo, da imamo kugo že v Evropi, in sicer v Blagoveščensku in Astrahanu.

Japonci so naznanili veleevlastim, da bodo vojaško zasedli Mandžurijo, če ne bodo Kitajci storili nič proti kugi. Opaža se, da se japonskih zdravnikov kljub temu, da se zelo izpostavljajo in z veliko požrtvovalnostjo strežejo bolnikom, kuga ne prime.

Poslanci ruske dume so dobili poročilo, da se bliža kuga Vladivostoku. Kljub prepovedi na papirju še vedno prevažajo Kitajce po železnici iz Mandžurije v Vladivostok. Premožnejši Kitajci beže iz Vladivostoka v Evropo in na Japonsko. Mesto Asio je popolnoma izumrlo. Katoliški in protestantski misijonarji so odpotovali v Mukden. Mrlič leže po cestah. Izumrlo je tudi mesto Fudsiadsin. Ceste so prazne in zapuščene. Ljudje so ali pomrli, ali pa pobegnili. Le psi se drve po cestah in žrejo — mrliča. Bolnišnice so zapuščene, ni zdravnikov, ni strežnikov, ni bolnikov. Vse je umrlo.

V severni Mandžuriji se kuga vedno bolj širi. Kitajske oblasti izkušajo po možnosti zakrivati žrtve, ki jih zahteva kuga. Dasi že kaže toplomer 30 stopinj mraza, še venidar ni opaziti, da bi začela kuga polemati.

V Indiji je zahtevala kuga v nekaterih krajih zadnji čas po deset do dvajset tisoč žrtv.

Iz Kitajske se še poroča: Ne le, da divja kuga, tudi draginja in lakota postaja v kitajskih pokrajinah vedno večja. Grozni prizori se dogajajo vsak dan v teh krajih. Ljudstvo se mora hraniti od korenin, skorje in trave. Vsak dan umre več sto ljudi vsled lakote. Otroci beračijo za kos kruha in stari prodajajo svoje otroke za kosček kruha, da ne umrejo lakote.

Razne novice.

Duhovniške spremembe. Gospod Janez Luskar, kaplan v Skalah, je prestavljen kot provizor na Belevode. Gospod kaplan Franc Letonja je od Sv. Martina pri Slovenjgradu prestavljen v Skale in gospod kaplan Jožef Kodrič iz Kamnice pri Mariboru k Sv. Martinu pri Slovenjgradu. Župnija Belevode je razpisana do 23. marca.

Iz šole. Na dvorazredni nemški ljudski šoli v Slovenski Bistrici je razpisano mesto učitelja. Šola je v II. krajevnem razredu. Prošnje na krajni šolski svet v Slovenski Bistrici do 6. marca t. l. — Na štirirazrednici pri Sv. Križu pri Rogaszi Slatini, je do 10. marca razpisano mesto učitelja ali učiteljice. II. krajevni razred. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. — Pri Sv. Barbari v Halozah je na tamošnji šestrazrednici razpisano do 28. februarja mesto učiteljice. Šola je v III. krajevnem razredu.

* **Župnik Lopič.** V Cmureku je nenadoma umrl v nedeljo, dne 12. februarja ob ¼4. uri zjutraj tamošnji župnik vlč. g. Janez Lopič. Pogreb se je vršil v torek, dne 14. februarja popoldne. Rajni je bil rodom Slovenec iz Gomilice. Svoje narodnosti se je vedno zavedal. Svojim slovenskim župljanom je redno ob gotovih časih pridigoval slovenski ter je delil med nje slovenske knjige in časnike. Večkrat je imel prestati bridke radi slovenščine. Preganjan je bil, ker je kot katehet na nemški šoli na Sladki gori pri Cmureku poučeval slovenske otroke krščanski nauk v slovenščini. Udeleževal se je tudi pridno javnega življenja. Ko je prišel pred leti kot kandidat pri volitvi v 4. kuriji za dež. zbor v ožjo volitev s slovenjebistriškim Stigerjem, so mu tudi Slovenci dali glasove. — Svetila mu večna luč!

* **Važen sklep** za živinorejce. Železniško ministrstvo je sklenilo znižati prevozne tarife za najvažnejša krmila, da povzdigne domačo živinorejo. Znižali se bodo torej tarife za prevoz detelje, sena, slame, melase, odpadkov od pese, umetna in krvna krmila.

* **Kat. učiteljsko društvo** se je ustanovilo na Koroškem. V deželi, ki slovi kot najbolj svobodomiselna, je to gotovo vesel pojav.

* **Organizacija katoliškega učiteljstva** v Avstriji. Sedaj imamo v Avstriji 27 katoliških učiteljskih društev, ki so združena v Kat. učiteljski zvezi, ki šteje 7000 članov. Na Slov. Štajerju pa še vedno ni enake organizacije, tukaj učiteljstvo še tlačani liberalnim advokatom in hodi v boj proti katoliškemu ljudstvu, od katerega vsak čas zahteva zvišanje svojih plač.

* **Povsod enaki!** Nižjeavstrijski deželni zbor je pred kratkim zvišal učiteljske plače. Stvar ni šla tako lahko, ker je tudi tam mnogo svobodomiselnih „pedagogov“, do katerih delovanja ni moglo imeti posebnih simpatij ljudstvo in pa njem izvoljeni krščanski poslanci, ki tvorijo v spodnjeavstrijskem deželnem zboru veliko večino. Dokler ni bila regulacija dokončana, so svobodomisleci molčali; pridružili so se celo krščansko mislečim učiteljem, ki so se bojevali za izboljšanje pod vodstvom poslanca Kemetra. Dosegli so uspeh. Ko so pa prejeli svobodomisleci od „klerikalnih“ večine najboljši kruh, so začeli po svojih časopisih in po svojih shodih brekniti na stare židovsko-liberalne strune, in sedaj kruto napadajo one, ki so jim donesli priboljšek. Glavo zastavimo, da bi se ponavljala pri nas ista komedija!

* **Kat. shod** na Nižje-Avstrijskem se vrši letos 4. in 5. novembra v Dunajskem Novem mestu.

* **Protestantsko gibanje** spodnještajerski Nemci radi podpirajo. Da ima to novo protestantsko agitiranje kot zadnji cilj združenje Avstrije s Prusijo, je vsem domoljubom dobro znano. Kdor bi še tega ne vedel, naj si pogleda najnovejše znamke protestantske Súdmarke, na katerih se šopiri ne avstrijski, ampak prusovski orel. Nižjeavstrijska zveza protestantov ima znamke, na katerih so že uporabljene prusovske barve črno-belo-rdeče. Ljudje, ki gredo za štajercijanci, mogoče sami ne vedo, da so na poti v pogubo.

* **Liberalci** v škrpih. Liberalna glavna posojilnica v Ljubljani je prišla v konkurz. Vsakdo ve, da je bila v tesni zvezi s to posojilnico tudi liberalna Zadrúžna zveza v Celju in nekaj liberalnih posojilnic na Štajerskem. Mi še nismo vsega povedali o teh zvezah, ker nečemo begati javnosti in škoditi združni misli splošno. A če so liberalci tako lumparski, da med tem, ko mi molčimo o njih grehah, sumničijo naše dobro urejene posojilnice ter trosijo zahrbtno neresnične vesti, potem se neha vsi oziri. Staroliberalca dr. Serneec in dr. Hrašovec sta nam poslala te dni pismo, v katerem prosita, naj ne pišemo nič o slabih razmerah v nekaterih posojilnicah. A istočasno s tem pismom smo prejeli ljubljanski liberalni dnevnik, v katerem celjski frkovci nesramno napadajo naše organizacije. Vprašamo dr. Serneeca in dr. Hrašoveca, ki imata z mladoliberalci še vedno veliko zvez, zakaj ne naredita najprej v Celju reda in miru? Če se to ne bo kmalu zgodilo, in če gotovi liberalci ne bodo popolnoma utihnili, potem pride enkrat vsa resnica o Zvezi slovenskih posojilnic, o celjski Zadrúžni zvezi in financiranju žalsko-laških pivovarn na dan!

* **Sleparji** gredo. Različni nasprotniki bi radi obrnili v zadnjem času pozornost pač od svojih polomljenih denarnih zavodov, zato hujskajo in obrekujejo naše zavode. Mi izjavljamo, da je pri vseh naših posojilnicah in zvezah, bodisi Zadrúžni ali Gospodarski, vse v redu in vsak krajecar varen. Kako pa je pri liberalcih, pa je znano. Tudi pri Nemcih je mnogo smrdljivca. Se ni dolgo, odkar so okradli Nemci svoj denarni zavod v St. Lenartu (Mravljak), in lani so na Koroškem nemški organizatorji oškodovali denarne zavode za 3 milijone kron. Za ta gnoj se naj brija „Štajerc“!

* **Celjski liberalci** so zagnali velikanski hrup, ko se jim je zaprla tiskarna, češ, slovensko podjetje se je oškodovalo. Hvala lepa za tako slovensko podjetje, iz katerega je prišlo že toliko zla med naše ljudstvo. Tam se je kuhal leta in leta strup, ki se je da-

jal našemu ljudstvu po liberalnem tisku. Bratomorni boj in neprestan prepir je imel tamkaj svoj izvor. Iz te liberalne kuhinje so prihajali strupeni osebni napadi, lažnjiva obrekovanja, sumničenja naših organizacij, vsa zloba in ničevrednost, ki jih je sploh človeška narava zmožna, je imela tamkaj svoje prebivališče. Vrh vsega tega pa je bila še bajka o oškodovanju tiskarne po stari liberalni navadi lažnjiva, kajti ne tiskarna je bila oškodovana, ampak nasprotno tiskarna, oziroma njena lastnica, je oškodovala slovenske posojilnice. Liberalci, nesramni, kakor so, so na tuje stroške kuhali strup za katoliško-slovensko ljudstvo. Dr. Benkovič gre le zahvala, da je opozoril javnost na te škodljive kuharje v Celju.

* **Kje je pravica?** V Mariboru sta bila to dni obsojena 15letni učiteljskec Stanislav Vavda in 18 let stara posestnikova hči Antonija Zemljčič, vsak na 5 K globe, ker sta rabila koleke, in spominjajo na ljubljanski 20. september. Nemci pa smejo neovirano rabiti in prodajati koleke z napisom: „Zur Erinnerung an den windischen Überfall am 20. Sept. 1908“ (v spomin na slovenski napad dne 20. septembra 1908). Ali se s temi koleki ne vzbuja sovraštvo in ali niso ti koleki izzivalni? Zahtevamo, da se zapleni tudi nemške 20. septembrske koleke.

* **Nedovoljeno hujskanje.** V Ptujtu sta se dva vzorna in pridna duh. gg. Pšunder in Jager vpisala pri ljudskem štetju kot Slovenca. Ako bi storila kaj drugega, prišla bi z resnico navskriž. Pošten človek jima mora torej dati vsled njunega dejanja popolnoma prav. A celo drugače pljuški Nemci. Dne 12. februarja so naredili zaradi tega celo posebno zborovanje, na katerem je iz Kranjskega privandran advokat Plahki grmel proti g. Pšunderu in Jageru. Tako hujskanje presega že vse meje, in nemška nestrpnost kriči po tem, da jo Slovenci zdrobijo. Neverjetno je, kako Nemci zadnji čas sovražiijo Slovence. Seveda tega ne povedo v „Štajercu“.

* **Vol. nabori** odgojeni. Uradno se poroča: Ker se zasedanje delegacij podaljša, je malo upanja, da bi se zakon o številu rekrutov rešil pred koncem tega meseca. Vsled tega se pričene glavni nabori z dnem 19. aprila. Da se pa ustreže onim, ki se, ne poznavajoči to novo odredbo, vrnejo v svrhu nabora v domovino, se bodo vršili izjemoma in samo za te novince nabori v drugi polovici marca ter v prvi polovici aprila.

Socialni demokratje so si ustanovili v Gradcu takozvano zimsko strankino šolo, ki ima obliko naših socialnih tečajev. Vsak petek zvečer ob 8. uri se vrše predavanja. Kot predavatelji nastopajo socialno-demokratski poslanci in drugi strankini voditelji. Delavstvo se z velikim zanimanjem udeležuje predavanj. Taka „šola“ bi bila nujno potrebna tudi v spodnještajerskih in slovenjekoroških industrialnih krajih. V Trbovljah, kjer imamo že močno vrsto naših pristašev v delavskih vrstah, bi se taki poučni sestanki gotovo dobro obnesli in bi privabili treznomisleče delavce iz nasprotnih taborov v naše vrste. V Skalah, Celju, Hrastrniku in drugih delavskih središčih bi treba misliti na enake redne poučne prireditve. Izobrazimo malega moža, pa bo naša ljudska misel še močnejša!

* **Vinarski in kletarski tečaj** na Grmu. Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi dne 3. in 4. marca vinarski tečaj, dne 6., 7. in 8. marca pa kletarski tečaj. Vspored tečajev bo sledeči: V petek, dne 3. marca od 2. do 4. ure: Cepljenje trt. Siljenje trt v silnicah, gorkih lebah in drugih prostorih. Ravnanje s cepiljenkami v trtnici. Zasajanje novih vinogradov. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje silnice in cepilnih strojev. V soboto, dne 4. marca od 8. do 11. ure: Pomladna dela v vinogradu. Vzgoja in obrezovanje trt. Gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v obrezovanju trt v šotkem vinogradu v Cerovcih. V ponedeljek, dne 6. marca, popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje z vinom. Vpliv trgatve in klenja na dobroto vina. Lastnosti in sestave vina. V torek, dne 7. marca, popoldne od 8. do 10. ure: Ravnanje z zdravim in pokvarjenim vinsko posodo. Ovinjenje sodov. Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Od 10. do 12. ure: praktično razkazovanje v vinski in kiplni kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Pretakanje vina. Čiščenje vina. Filtriranje vina. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v vinski kleti. V sredo, dne 8. marca popoldne od 8. do 10. ure: Lastnosti dobre vinske kleti. Napake vina. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v vinski kleti. Oprava vinske kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Napake in bolezni vina. — Oddaljenim in revnim vinogradnikom plača ravnanje stroške za pot do Novega mesta in tudi podpora 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, kateri za njo pravočasno po dopisnici prosijo. Priglasila in prošnje za podporo je treba doposlati do 23. februarja ravnanstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (pošta Kandija, Kranjsko). Tudi Štajerci se sprejemajo.

* **Cebelarsko razstavo** priredi Cebelarsko društvo za Spodnje Štajersko prihodnje leto 1912 v Celju.

Važna razsodba upravnega sodišča. Trije češki krajni, oziroma okrajni šolski sveti so se pritožili na upravno sodišče proti naučnemu ministrstvu zaradi sprejemanja čeških otrok v nemške šole. O teh pritožbah je razpravljalo upravno sodišče in jim popolnoma ugodilo, proglašivši za nezakonito naredbo naučnega ministrstva, ki je velelo, da naj se češki, slobovezni otroci sprejemajo v nemške šole. Za sprejem v šolo je merodajna samo narodnost. Otrok, ki hoče stopiti v kako šolo, mora biti več učnemu jeziku dotične šole. To je jako važna razsodba. Z njo naj se okoristijo tudi naši krajni šolski sveti.